

Tvoja tvár znie povedome

Mt 6,16-19: *Ked' sa postíte, nebud'te zamračení ako pokrytci,*

ktorí si nasadzujú smutný výzor na tvár, aby ľudia videli, že sa postia.

Veru hovorím vám: Majú svoju odmenu!

Ale keď sa ty postíš, pomaž si hlavu a umy si tvár, aby nie ľudia videli, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti; a tvoj Otec, ktorý vidí v skrytosti, odplatí tebe.

Milí bratia, milé sestry, **tvár je veľmi dôležitou súčasťou človeka.** Pamätať si niekoho znamená pamätať si jeho tvár. To je dôvod, prečo na fotky zachytávame tváre a nie iné časti tela. Iste sa vám už stalo, že vám niekto hovorí: „*Niekdde som ťa už videl. Tvoja tvár mi je známa.*“ A pritom ste sa nikdy nevideli. Tvoja tvár mu jednoducho niečo pripomína, v psychológii sa tomu hovorí projekcia, že si na vás prenáša, projektuje vlastnosti niekoho druhého – príjemné, alebo menej príjemné.

Ak si nevieme vynoriť tvár človeka, človek zostane pre nás tieňom. Koľkokrát sa to stane: počujete meno, a neviete si vynoriť tvár... Toto je najmä môj problém, pretože ja mám obrovské problémy zapamätať si ľudí a aj keď niekoho stretnem v meste, on sa na mňa usmeje, alebo ma pozdraví, ja mávam problémy s tým, kam ho zaradiť. Viem si zapamätať mená, čísla, adresy, ale tváre – to je moje utrpenie. Na ne pamäť nemám. To je môj osteň, jeden z ostňov v službe, do ktorej ma Pán Boh povolal.

Tvár je teda veľmi dôležitá. Je zvláštne, čo všetko je možné z nej vyčítať. To je dôvod, prečo sa istí ľudia tak radi venujú jej štúdiu. Myslím, že hlavne **herci by mali byť schopní zvládnuť schopnosť vyjadriť v tvári rozličné emócie.** Podľa toho povieme, či herec je alebo nie je dobrý. - *Ked' herec George Arliss prvýkrát prečítal hru Disraeli, poradil autorovi vypustiť dve strany: „Toto dokážem vyjadriť pohľadom.“ „Akým pohľadom?“ spýtal sa prekvapený autor. Arliss mu to predviedol a strany boli vypustené.*

Aj naša tvár dokáže ľudom okolo presne vyjadriť, kto sme a aké stopy na nás život zanechal. Máte ľudí, ktorí sú neustále zamračení a zasa naopak máte ľudí, ktorých tvár sa usmieva, aj keď sa v skutočnosti neusmievajú. Niektoré výrazy našej tváre sú jednoducho danosťami, s ktorými sa rodíme, lenže aj človek s najusmievavejšou tvárou, ak nedokáže zrelo spracovať svoje negatívne zážitky, ba naopak im dovoľí, aby ho nahlodávali, sa časom zmení. Alebo človek, ktorý zmení svoj životný štýl, časom sa z rozžiarenej, čistej tváre stane tvár hulvátska, zničená, zlomyseľná a zákerná. *Spomeňme si na známú legendu o Leonardovi da Vincim, ako maľoval poslednú večeru v Miláne a ako hľadal tváre pre postavy na nej. A ako podľa jedného a toho istého človeka namaľoval tvár aj Krista a po rokoch aj Judáša. Život človeka sa medzi tým tak veľmi zmenil, že jeho tvár už bola úplne iná. A perfektne vyjadrovala jeho vnútorný stav.* Toto nám vysvetlí dôvod, prečo tak často používame slovo „tvár“, keď hovoríme o ľuďom.

Povieme napríklad: „*Mal si vidieť jej tvár, keď mi to hovorila!*“ **Na tvári ľudí môžeme vidieť, čo cítia vo svojom vnútri,** akí v skutočnosti sú - či sú smutní alebo šťastní, šokovaní alebo ľahostajní. *Ked' zomrel slávny manažér futbalového klubu Manchester United Matt Busby, jedného z hráčov sa pýtali, aká je jeho najvýraznejšia spomienka na neho. On odpovedal: „Mojou spomienkou na neho, na ktorú nikdy nezabudnem, bola jeho tvár v ten večer, keď sme vyhrali Európsky pohár.“*

Často používame termíny „*stratiť tvár*“ a „*zachovať si tvár*“. To, o čo pri týchto vyjadreniach ide, je **povešť človeka.** Nieкто v nejakej situácii obstojí podľa svojej povesti, nesprenverí sa svojim zásadám. Iný zasa urobí niečo, čo je v protivenstve k tomu, ako ho ľudia poznali. A ľudia sú v rozpakoch. O niektorých ľuďoch, možno sú to často ľudia, ktorí čím ďalej tým viac strácajú tvár, povieme, že majú „*dve tváre*“. Ak toto o niekom povieme, musí to byť s ním veľmi vážne. Znamená to, že podvádzá. Alebo môžeme o niekom povedať, že je „*bez tváre*“. To je človek, ktorý nie je presne a jasne definovaný alebo zaradený. Nie je ničím

výrazný. Alebo to môže znamenať, že takýto človek sa schováva za iných či za systém a je príliš zbabelý, aby vystúpil z tieňa a prevzal zodpovednosť za to, čo robí.

Každý z nás máme veľa tvári. Postupne, podľa toho, v čom a kde sa nachádzame si obliekame tvár šťastia alebo smútku, odvahy alebo strachu, pokoja alebo nepokoja, šťastia alebo zúfalstva, únavy alebo oddychu, radosti alebo bolesti... Nie je na tom nič zvláštne ani zlé. Je to súčasť toho, že sme ľudia.

Jediná tvár, za ktorú by sme sa mali hanbiť, by mala byť „falošná tvár“. Všetky naše ostatné tváre sú skutočné. Každá z nich hovorí o pravde, ktorú v sebe nosíme.

Brat, sestra, tak čo, v ktorej z nich si sa spoznal? Ktorú v posledných dňoch nosíš a ktorá ťa dokáže charakterizovať?

Aká bola tvár nášho Pána a Spasiteľa, Ježiša Krista? Môžeme si ju všelijako predstavovať. V predstavách sme veľmi ovplyvnení stredovekými maliarmi, a tým, čo oni zachytili na plátno obrazu. Pravda je taká, že **dnes nik nevie, ako Ježiš v skutočnosti vyzeral.**

Na obrazy sa v starých dobách zachytávali iba vládcovia a slávni vojvodcovia. Ježiša nik takto nenamaľoval, neurobil mramorovú bustu, odliatok, posmrtnú masku. Nik si to nedovolil. Tí, čo Ho neuznávali, Ho tým nechceli urobiť dôležitou postavou a chceli, aby na Neho ľudia čím prv zabudli. A tí, ktorí Ho považovali za vtelenie Boha, Ho z úcty ako Pána Boha nezobrazovali, pretože Pána Boha v žiadnom prípade zobrazovať nemožno.

No čo vieme pochopiť, je to, že Jeho láskavá a otvorená povaha sa celkom iste v Jeho tvári zobrazovala! Nevieme teda, či mal hnedé, alebo modré oči, dlhé, alebo krátke vlasy, či bol vyšší, nižší, toto nevieme. No keby sme Ho mali niekde stretnúť, mali by sme Ho spoznať podľa Jeho Božských vlastností obsiahnutých celkom iste aj v tvári.

Naše postoje, názory, vzťah k ľuďom a stvorenstvu okolo nás sa odrážajú na nás. Teraz máme čas pôstu. Už sme sa prehupli do druhej polovice tohto obdobia. V niektorých krajinách sa na oltári dnes nachádza nie fialové rúcho, ale jeho svetlejšia podoba – **ružové** práve ako symbol toho, že už je Veľká noc a s tým aj koniec pôstu bližší.

Nieko berie pôst vážne. Zrieka sa mäsa, v pravoslávnej cirkvi dokonca aj mliečnych výrobkov. Celých 6 týždňov! V našej evanjelickej cirkvi takýto pôst veľmi nezdôrazňujeme, nenútime ho ľuďom a je to na dobrovoľnosti každého. My sa snažíme viesť ľudí viac k zmyslu pôstu, než iba k jeho vonkajším prejavom.

Možno nieko zdôrazňuje pôstne obdobie tým, že prežíva utrpenie Pána a odmieta zábavu, humor a pestuje si celé toto obdobie potemnený výraz tváre. Dobre, nech tak robí. **Ale pôst je niečo omnoho viac, než iba poloprázdny žalúdok, tichá domácnosť alebo nábožensky pretiahnutá tvár...**

Nie, nenazdávajme sa, že nejakou grimasou tváre presvedčíme ľudí okolo seba, a tobôž už nie nášho Pána a Boha, akí sme len náboženský a ako všetko hlboko prežívame.

Pán Ježiš nás vedie, aby sme vtedy, keď sa postíme, šli do svojho vnútra. Smelo si teda umyli tvár od náboženských sĺz, siahli po hrebeni a učesali sa a nepôsobili ako tí najutrápenejší z najutrápenejších. Všetky útrapy, ktoré by sme chceli na sebe v pôste ukazovať a predvádzať, v skutočnosti už za nás prežil náš Pán.

Ty radšej **siahni do svojho srdca, do svojej hlavy, do svojho vnútra a ži ako naozajstný kresťan,** ktorý je hrdý na to, že vie, kam patrí a ktorý sa drží správneho postoja k svetu okolo seba. To je veľmi dôležité!

Vzorom je nám v tom – samozrejme – On, náš Pán. Aj On „chodil“ do svojho vnútra, keď veľa premýšľal a v modlitbách sa radil so svojím Otcom. Aj On zastával správne postoje napriek tomu, že okolo Neho bolo veľa klamstva a mnohokrát bolo výhodnejšie poprieť skutočnú pravdu. A aj On dokázal – moderne povedané – pre dobrú vec aj riskovať. To znamená obetovať sa, aby zachránil, spasil hriešnych ľudí, ako si ty, alebo ja.

Tak akí sme my? **A vidieť to na našom živote? Celkom isto vidieť.** Vidieť to aj na našich tvárach, v ktorých sa odrážajú naše vlastnosti, naše postoje.

Nech sa v našich tvárach v žiadnom prípade neodráža Diabol, ktorému by sme ľahko mohli celý život slúžiť, ale nech sa v nich odráža Kristus, náš dobrý Pán a Boh! Amen.